

Co-funded by
the European Union

azikus

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Erasmus+ Sport „Walk around the Earth”

Treći challenge: „World Cup History Route”

Četvrto svjetsko nogometno prvenstvo

Ova priča inspirirana je stvarnim događajima vezanima uz svjetska nogometna prvenstva i povijesni kontekst vremena u kojem su se odvijala. Riječ je o stvaralačkom pripovijedanju oblikovanom kao da ga iznose poznati nogometaši tog razdoblja, no sadržaj je fikcija. Izjave, misli i doživljaji prikazani u pričama nisu stvarni niti potvrđeni, već su rezultat autorske interpretacije. Ovim sadržajem ne tvrdi se da su navedene osobe zaista izrekle ili mislile opisano, osobito imajući u vidu da mnoge od njih više nisu među nama.

Rio de Janeiro (Brazil), 1950.

Svijet se 1950. godine polako budio iz jednog dugog, ružnog sna. Rat je završio, gradovi su se obnavljali, a ljudi su ponovno učili kako živjeti, smijati se i sanjati. Na ulicama su se čuli novi zvukovi, glazba, dječji smijeh i nogometne lopte koje su udarale o zidove.

U Americi su se pojavili prvi televizori i ljudi su po prvi put mogli gledati događaje izdaleka u miru svoga doma. U Europi i Aziji gradile su se nove zgrade, a u Brazilu se gradio najveći stadion na svijetu, Maracanã. Bio je toliko velik da je izgledao kao mali grad!

Izvor: picryl.com

Nakon duugih 12 godina pauze, 4. svjetsko nogometno prvenstvo moglo je započeti. Na prvenstvu je sudjelovalo samo 13 reprezentacija. Njemačkoj i Japanu bio je zabranjen nastup zbog ratnih zločina, a reprezentacija Indije otkazala je nastup jer im FIFA nije dozvolila da, u skladu sa svojom tradicijom, igraju bos!

Na ovom svjetskom prvenstvu prvi put je sudjelovala reprezentacija Engleske. Iako se Engleska smatra „domovinom” modernog nogometa i u njoj su sredinom 19. stoljeća osnovani prvi nogometni klubovi na svijetu, iz raznih razloga na prethodna tri prvenstva nisu sudjelovali.

Na utakmicama i dalje nije bilo mogućnosti zamjene igrača. Ako bi se netko ozlijedio, morao si nastaviti igrati ili bi tvoja ekipa ostala s igračem manje.

Ovo je i jedino Svjetsko prvenstvo na kojem nije odigrano klasično finale. Naime, pobjednici grupa formirali su finalnu skupinu od četiri momčadi koje su igrale svaka sa svakom za prvaka svijeta. No, sve se poklopilo tako da je posljednji susret te skupine, onaj između Brazila i Urugvaja, bio i odlučujući za naslov prvaka.

Zovem se Alcides Ghiggia, igrač sam urugvajске reprezentacije, i ispričat ću ti jednu priču za koju ni danas mnogi ne mogu vjerovati da se stvarno dogodila.

Svi su mislili da će reprezentacija Brazila lako osvojiti prvenstvo. Igrali su kod kuće, pred svojom publikom, i bili su nevjerojatno dobri. Zabijali su golove kao da je to najlakša stvar na svijetu. Brazil je bio uvjerljiv u finalnoj skupini s dvije pobjede, a moj Urugvaj je u dvije utakmice osvojio tri boda (tada se za pobjedu osvajala 2 boda, a za remi 1 bod). Brazilu je u završnoj utakmici u skupini protiv Urugvaja trebao remi za prvo mjesto i naslov svjetskih prvaka. Nama je trebala pobjeda.

Izvor: commons.wikimedia.org

Tog 16. srpnja na Maracani se skupilo više od 200.000 navijača Brazila, što je rekord koji se dosad nije oborio. Mediji i publika već su danima proglašavali Brazil prvakom, a na dan utakmice organiziran je karneval na ulicama Rija. Novine O Mundo stavile su fotografiju 'Seleçaa' uz naslov 'Ovo su svjetski prvaci!' Sve je bilo spremno za slavlje.

A mi? Mi smo bili reprezentacija Urugvaja. Mali, uporni i podcijenjeni.

Brazil je poveo 1:0 i 200.000 ljudi na Maracani eksplodiralo je od sreće. Mi smo izjednačili, i onda u 79. minuti- akcija koja je obilježila cijelu moju karijeru. Krenuo sam u trk s loptom po desnoj strani. Svi su očekivali da ću dodati loptu. Čak je i golman napravio korak u stranu, ali ja sam pucao. Lopta je prošla pored brazilskog vratara i završila u mreži. Na stadionu je zavládala potpuna tišina.

Izvor: picryl.com

Pobijedili smo 2:1 i postali svjetski prvaci po drugi put.

Ovaj poraz u Brazilu dobio je i svoj naziv - Maracanazo, što u slobodnom prijevodu s portugalskog znači 'Debakl na Marakani'. Na stadionu je zavladao takav šok i zbunjenost nakon poraza da su organizatori zaboravili uručiti pobjednički pehar igračima Urugvaja. Na kraju je predsjednik FIFA-e Jules Rimet sišao na travnjak i pronašao urugvajskog kapetana Varelu kako bi mu uručio nagradu.

Nakon ovog poraza Brazil je promijenio boju dresova, i nakon ove utakmice počeli su nositi žute majice koje danas svi prepoznaju.

Najbolji strijelac prvenstva bio je Brazilac Ademir de Menezes s čak 9 golova! Za mene to nije bila samo utakmica. To je bio trenutak kad smo pokazali da upornost i borbenost mogu pobijediti sve prognoze.

I zapamti ovo: u nogometu, baš kao i u životu, nikad nije gotovo dok sudac ne svira kraj.

"Šalio sam se da su samo tri osobe u povijesti uspjele utišati Maracanu: Frank Sinatra, Papa i ja."

Zanimljivosti iz 1950.

- Nastala je prva kreditna kartica na svijetu - Diners Club. Kažu da je nastala jer je jedan čovjek zaboravio novčanik u restoranu, pa je, kako bi u budućnosti izbjegao slične neugodnosti, osmislio kartično plaćanje!
- Izumljeno je super ljepilo. Znanstvenici su tražili materijal za vojne nišane, ali su slučajno napravili ljepilo koje se odmah zalijepi za sve.
- Izumljena su prva računala. Računala su tada bila velika kao cijela soba! Nisu imala ekran kao danas, trošila su puno struje i bila su sporija od današnjih mobitela. Bez njih ne bi bilo današnjih igrica, interneta ni TikToka. Zamisli da trebaš računalo veličine učionice da bi igrao jednu igricu?!

Izvor: flickr.com

Vaš Alcides Ghiggia

Autori:

Juraj Horžić, prof.

Sara Horvat, mag.educ.inf